

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Внутрішній аудит-це вид внутрішньогосподарського контролю, незалежна діяльність, що проводиться на окремому суб'єкті господарювання для встановлення фактичного стану його справ та пошуку ефективних рішень існуючих проблем. На жаль в Україні такий вид контролю ще не набув поширеного застосування суб'єктами підприємницької діяльності. Причинами цього є відсутність чіткої бази регламентування організації та розвитку внутрішнього аудиту, інформації щодо методики створення, об'єктів, функцій, засобів та прийомів внутрішнього аудиту. Для української практики поняття «внутрішній аудит» не надто нове, але недостатньо висвітлено теоретично і не має широкого практичного застосування.

З метою поглиблення знань з теорії та практики внутрішнього аудиту необхідно звернутися до світової практики, оскільки іноземні підприємства більш досвідчені з даних питань. Ефективний внутрішній аудит сприяє зменшенню витрат підприємства на проведення зовнішнього аудиту. Важливим аспектом є те, що при проведенні внутрішнього аудиту не рекомендується користуватися послугами зовнішніх аудиторів, для запобігання порушення принципу незалежності. Потреба у внутрішньому аудиті виникає на великих підприємствах різних видів діяльності, зі складною та розгалуженою організаційною структурою, наявністю філій та дочірніх підприємств. Наявність ефективного внутрішнього аудиту є необхідною складовою успішного розвитку господарської діяльності підприємства. Проблемними аспектами внутрішнього аудиту є неефективність діючого нормативно-правового забезпечення в сфері внутрішнього аудиту, недостатній досвід аудиторської діяльності, недостатня кількість кваліфікованих кадрів та методичних розробок з аудиторського контролю, відсутність типових документів з внутрішнього аудиту та аудиту загалом. Також проблемним аспектом є визначення місця внутрішнього аудиту в системі управління підприємством.

Вищезазначені проблемні аспекти внутрішнього аудиту призводять до менш ефективного проведення внутрішнього аудиту на підприємстві. Побудова ефективного внутрішнього аудиту неможлива без застосування інформаційно-комп'ютерних технологій, оскільки застосування комп'ютерної техніки впливає на якість проведення контролю та аудиторських процедур.

Основними напрямками удосконалення внутрішнього аудиту є: 1) удосконалення нормативно-правової бази з питань внутрішнього аудиту; 2) професійна підготовка кваліфікованих кадрів; 3) удосконалення методології проведення внутрішнього аудиту; 4) створення організаційної структури служб внутрішнього аудиту; 5) створення професії «внутрішній аудитор»; 6) розробка схем та процедур проведення внутрішнього аудиту. Внутрішній аудит є одним із видів внутрішньогосподарського контролю, проте значно відрізняється від зарубіжного. Належним чином організована робота внутрішнього аудиту спонукатиме працівників підприємства дотримуватися чинного законодавства, розробленої облікової політики, внутрішніх правил та процедур, вчасно виявляти та знижувати ризики виникнення непередбачуваних витрат. Відтак, належним чином організована робота фахівців внутрішнього аудиту гарантує виявлення допущених порушень і помилок, дотримання законності здійснення господарських операцій, прийняття обґрунтованих та правильних управлінських рішень. Здійснення внутрішнього аудиту є основним способом покращення становища підприємства та підтримки його в конкурентоспроможному стані. Незважаючи на очевидні переваги впровадження внутрішнього аудиту на підприємстві, все ж існують його проблеми та перспективи розвитку і лише невелика кількість підприємств бачить потребу та користь від використання даного виду контролю.

Отже, основними проблемами розвитку внутрішнього аудиту є недостатнє методологічне та нормативне забезпечення, відсутність внутрішніх розробок щодо організації та методики внутрішнього аудиту на підприємстві. До першочергових завдань можна віднести удосконалення законодавчої бази щодо регулювання внутрішнього аудиту; подальша розробка та впровадження нормативів внутрішнього аудиту; поліпшення методики та організації внутрішнього аудиту; розробка питань аудиторської етики тощо. Вирішення проблемних питань дозволить укріпити позиції та авторитет аудиту в цілому та внутрішнього аудиту зокрема.